

LA REPÚBLICA DE LES ARTS LLETRES

ELS MÉS
VENUTS
Ficció

L'art de portar gavadina
Sergi Pàmies

El cel no és per a tothom
Marta Rojals

Nosaltres, les dones
Maria Mercè Roca

Permagem
Eva Baltasar

Els coloms de la Boqueria
Jordi Basté i Marc Artigau

OPINIÓ

El cas Monzó

El fenomen més rellevant en la literatura catalana recent és l'obertura de l'Escola Bloom a Barcelona. No sé si els surten els números, però no tinc cap dubte que tant els professors com l'oferta formativa són d'alta qualitat. Esmementem, per exemple, els seminaris sobre Adorno, Foster Wallace, Stanislaw Lem i el titulat *The Lady and the Victorian Novel*. L'Escola Bloom també edita la revista *Carn de cap*, que ha dedicat el primer número a Quim Monzó o, més ben dit, al seu conte *El meu germà*. Monzó ha passat per totes les etapes; escriptor de culte, autor de referència, patum consagrada i, finalment, vella glòria, és a dir, autor que ha deixat d'escriure (va publicar l'últim llibre de ficció el 2007). Durant molts anys, Monzó va aconseguir ser trencador i canònic alhora. Jo sospitava que la paradoxa va esdevenir insostenible a partir de dos fenòmens de canonització tan extrems com el discurs a la Fira del Llibre de Frankfurt (2007) i l'exposi-

Durant molts anys, Monzó va aconseguir ser trencador i canònic alhora

Vicenç Pagès Jordà

ció que se li va dedicar al Centre d'Art Santa Mònica (2009). El text de Borja Bagunyà que obre la revista, però, detecta l'autoprofecia del col·lapse en el llibre *El millor dels mons* (2001), en què va aparèixer el conte *El meu germà*. Bagunyà comptabilitza en el recull un nombre elevat de morts, interrupcions, apocalipsis, taxidèrmies, epigons i fallides, fins al punt que l'entén "com una sèrie perfectament argumentada de raons per les quals ja no es pot seguir escrivint". Conscient de la impossibilitat de mantenir-se com a "capgirador consagrat", Monzó va enviar un missatge als lectors que és també un recull de consells per a escriptors. Per mantenir viu un autor sense el qual no seriem on som, Bagunyà proposa "alliberar-lo de la carcassa crítica", retornar-lo al carrer, que és precisament el que fa *Carn de cap*, que inclou una dotzena llarga de versions, apropiacions i lectures d'*El meu germà*. La revista es clou amb un text de Lana Bastasic, cofundadora

amb Bagunyà de l'Escola Bloom. Bastasic troba en el text ressonàncies de la seva experiència vital, lingüística i literària. A partir del fet que en la seva llengua *germà* vol dir *llevat*, descobreix tot de fermentacions en el conte. El resultat són unes pàgines en què el conte de Monzó rep afegitons, al marge i també entre línies, en forma de dibuixos, reflexions, citacions i intercalacions. Aquesta marginàlia rizomàtica té components polítics, artístics, feministes i autobiogràfics.

En aquest primer número, doncs, *Carn de cap* recupera, rellegeix i reescriu Monzó, que és el que malauradament havíem deixat de fer. El conte *El meu germà* es revela útil com a conclusió metafòrica de la trajectòria de l'autor, i també com a punt de partida per a una lectura personalíssima. Congratulem-nos perquè Bagunyà & Bastasic han arravatat el text a les institucions i l'han retornat a l'autor i al lector, dels quals no s'hauria d'haver separat mai.

@WhistPlayers - www.vicencpagesjordà.net

LLIBRE CIENTÍFIC

David Bueno dbueno@ub.edu

Despullant el càncer

Fa unes dècades, la paraula *càncer* feia tanta por que sovint s'evitava pronunciar-la, i es feien servir eufemismes combinats amb una mena de conjurs protectors per referir-s'hi, per exemple "un mal lleig sota terra s'amagui". No n'hi havia per a menys, atès que el desconeixement era immens i la mortalitat superior al 90%. Actualment, però, ja en sabem moltes coses, i els tractaments que es fan servir i que es continuen desenvolupant han permès que la supervivència se situï al voltant del 65%, un increment de més dels sistemes per cent.

I ja en parlem obertament, la qual cosa és una condició necessària per

PARLEM DE CÀNCER

Autor: Manel Esteller
Editorial: RBA - La Magrana
Pàgines: 256

contribuir a posar remei a la malaltia, no només a través de la recerca i la pràctica mèdica, sinó també amb les activitats quotidianes que cadascú realitza. Perquè la millor manera de fer front al càncer, com a qualsevol altre problema que ens neguitegi, és despullar-lo absolutament de tots els prejudicis per conèixer-lo. Què és i com es genera? Què caracteritza els principals tipus de càncer? Podem contribuir a prevenir-lo i a posar-hi remei? En quin punt es troba la recerca científica?

A *Parlem de càncer*, Manel Esteller (Sant Boi de Llobregat, 1968) desmascara les faules i els falsos mites sobre la malaltia més comuna del

nostre temps, i explica amb rigor científic i una gran senzillesa tot allò que cal saber per entendre'l, prevenir-lo, fer-li front i afrontar el seu tractament, tant si ens afecta a nosaltres com a les persones que estimem. Esteller és metge i investigador de la Universitat de Barcelona, director del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge, col·labora en revistes internacionals especialitzades i és una autoritat mundial sobre el tema. Conèixer el càncer és indispensable per prevenir-lo i posar-hi remei. I per conèixer-lo cal parlar-ne obertament, sense prejudicis ni tabús.